

Володіння в римському праві

Козинець І.Г., ст. викладач кафедри ЦГПП
Мехед Олена , студентка гр. КПР-161

Володіння

Володіння (possessio) – це один із найдавніших інститутів римського права, визначається як фактичне панування особи над річчю, поєднане із наміром мати предмет володіння цілком для себе.

**У класичному праві виділяють три
правові ситуації , пов'язані з
володінням**

→ **Володілець, який одночасно є
власником речі**

→ **Володілець не є власником речі**

→ **Власник речі , який не є
володільцем**

Виділяють два складові елементи володіння

Безпосереднє
утримування речі
об'єктивна умова
(матеріальне
утримування речі)

Ставлення особи
до речі, як до
своєї
суб'єктивна умова
(здатність до
свідомого прояву волі)

Види володіння

An aerial view of a historical city, likely a European town, with a river winding through it. In the background, a large, imposing stone castle sits atop a rocky cliff. The foreground shows dense, multi-story buildings with red-tiled roofs and balconies. The sky is blue with some clouds.

Цивільне

Натуральне

Добросовісне

Не добросовісне

Юридичне

Види володіння

❖ **Цивільне володіння** – це утримування речі, яке породжує наслідки в галузі цивільного права і веде перетворення володільця на власника через набувальну давність.

а) **добросовісне володіння** – це розпорядження річчю без завдання шкоди правам інших осіб.

б) **недобросовісне володіння** – це правова ситуація, коли володілець не знав і не міг знати, що володіє річчю незаконно

Види володіння

❖ **Натуральне володіння** – це фактичне утримування речі, що не породжувала правових наслідків у цивільному праві і не вело до набуття права власності.

❖ **Юридичне володіння** – це фактичне володіння річчю, поєднане з наміром володіти від свого імені.

Види володіння залежно від підстав набуття

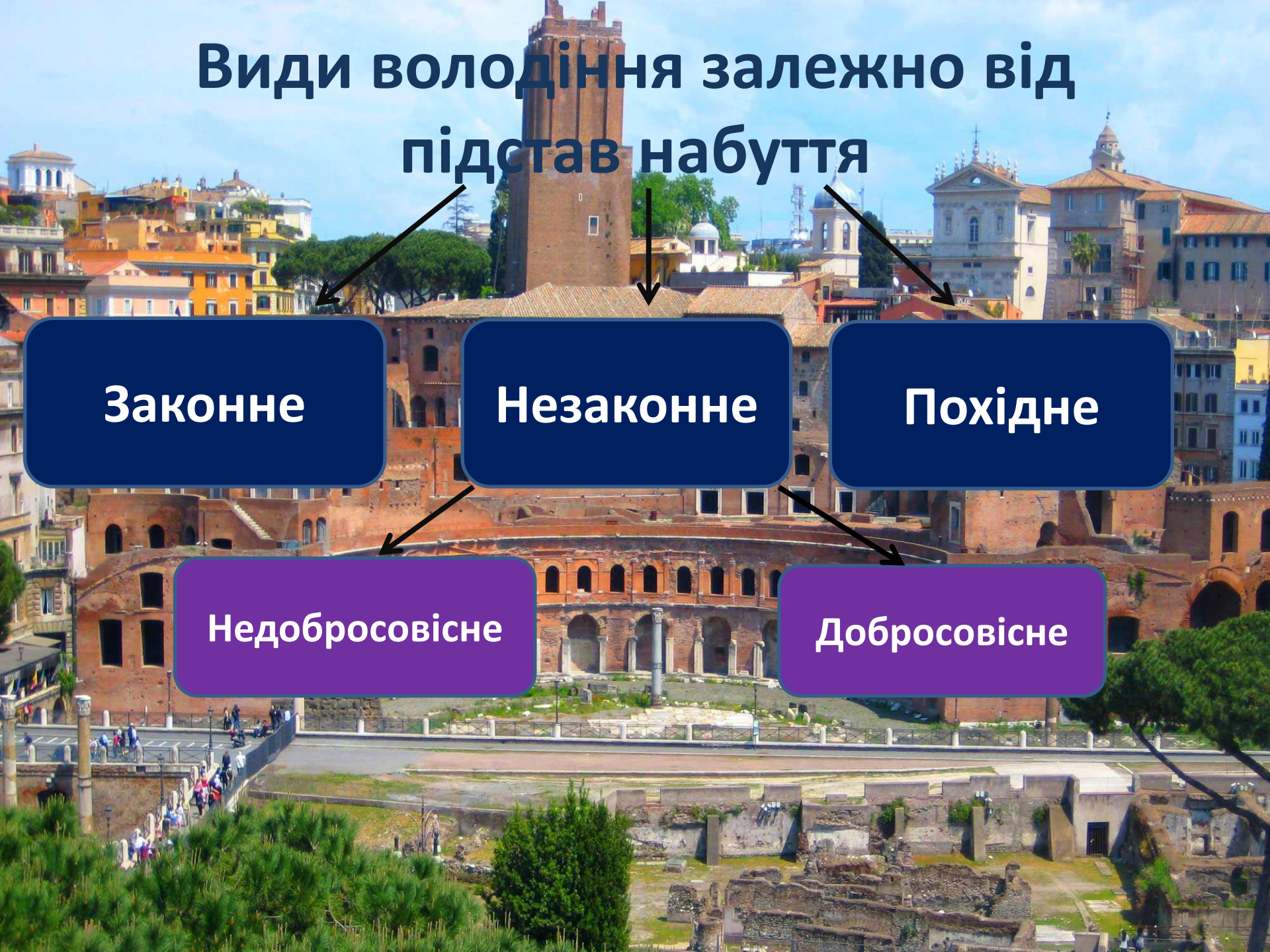
Законне

Незаконне

Похідне

Недобросовісне

Добросовісне

Види володіння залежно від підстав набуття

❖ **Законне** – це володіння може бути придбане будь-яким дозволеним способом.

❖ **Незаконне** – це володіння, надбане незаконним способом.

незаконне добросовісне – якщо набувач помилково впевнений у законності набуття речі

незаконне недобросовісне – володіння, яке набувач придбав насильно, таємно, він усвідомлює незаконність свого володіння.

Види володіння залежно від підстав набуття

❖ **Похідне володіння** – це володіння, набуте за договором на визначений час, наприклад, при заставі річ повертається після сплати боргу.

Підстави виникнення володіння

1. внаслідок заволодіння майном (первинне встановлення володіння, встановлення володіння уперше)
2. внаслідок передачі володіння майном від однієї особи до іншої (похідне володіння).

**Підставою до втрати володіння була втрата
однієї з фактичних умов:**

**Об'єктивної, тобто
самої речі**

**Суб'єктивної,
тобто ставлення
до речі**

Захист володіння

Володіння користувалося самотійним захистом, що мав спрощену форму. Захист володіння здійснювався не в судовому порядку, а за допомогою преторських інтердиктів.

Володільницькі інтердикти

Для набуття
володіння
вперше

Для повернення
втраченого володіння . У
межах володільницького
захисту не вимагалось
доводити право на
володіння

Для
збереження
володіння

Захист володіння

Спiр про володiння називався посесорним захистом.

Такий захист був простим i оперативним, тому навиць власники, що не втратили володiння, зверталися за захистом не до суду, а до претора з проханням надати iнтердикт. Посесорний захист мав попереднiй характер – це означало, що рiшення про захист володiння не було остаточним, i до особа, котра програла, могла звернутися з позовом до суду.

Дякуємо за
увагу